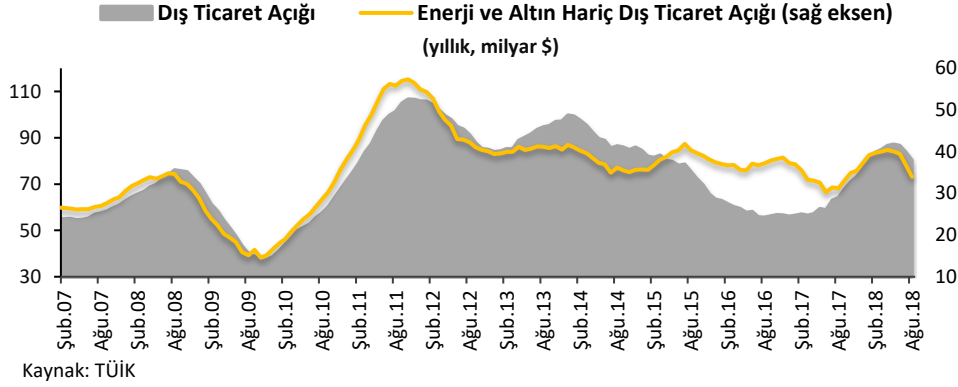
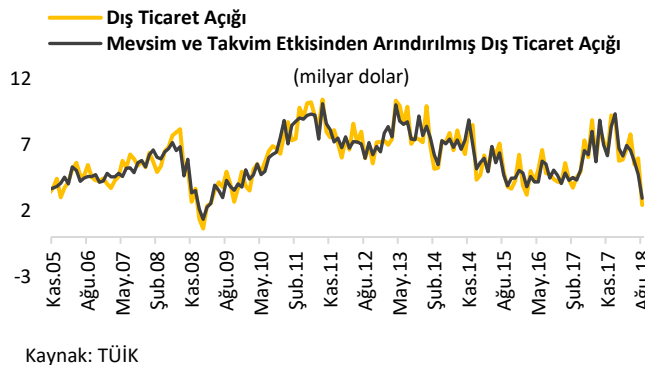
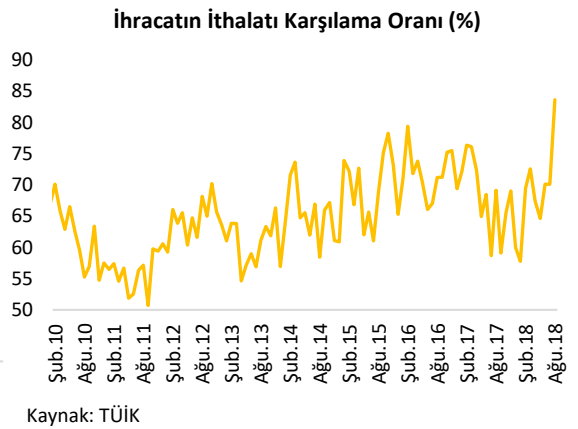
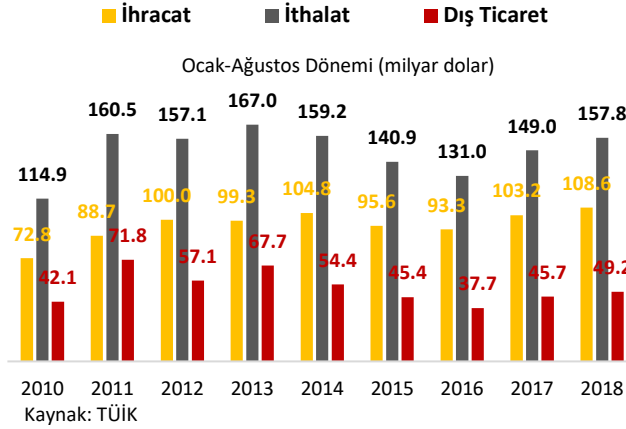

Dış ticaret açığı Ağustos ayında 2.42 milyar dolar oldu.

Ağustos ayında ihracatta %6.5 artış yaşanması ve ithalatın %22.7 azalması sonucunda dış ticaret açığında %59'luk sert bir azalış oldu. Böylece dış ticaret açığı Ağustos ayında hızlanarak daralmaya devam etti. Söz konusu toparlanmada, ithalatın Ağustos ayında azalış ivmesinin artması etkili oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı ise üst üste üç aydır geriledi. Haftalık raporumuzun bu bölümünde Ağustos ayı dış ticaret gelişmelerini inceleyeceğiz.

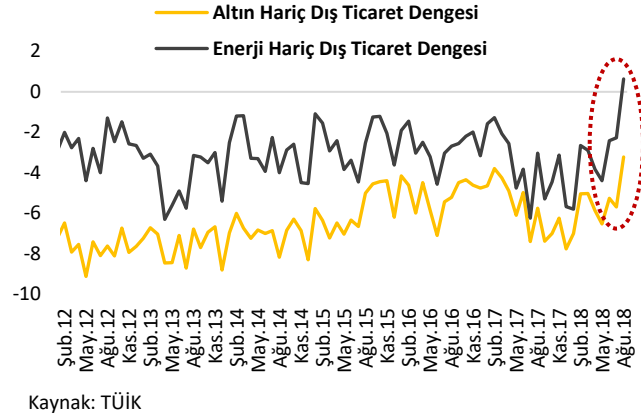

Ağustos ayında dış ticaret açığı 2017 yılının aynı ayına göre %59 azalışla 2.42 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Ağustos ayında düşüş ivmesi artan dış ticaret açığı son üç aydır gerilesini sürmüştü. İhracat yıllık bazda %6.5 artışla 12.4 milyar dolar, ithalat ise %22.7 azalışla 14.8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığının yıllık bazda daralmaya devam etmesinde ithalatın Ağustos ayında düşüşünün hızlanması etkili oldu. 12 aylık kümülatif dış ticaret açığı geçen yılki seviyesi olan 64.1 milyardan 80.3 milyara, enerji ve altın hariç dış ticaret açığı ise 31.2 milyardan 34 milyara yükseldi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre ihracattaki artışın yanı sıra ithalatta düşüş yaşanmasıyla dış ticaret açığı %48.6 geriledi ve 3 aylık ortalamalar bazında ise dış ticaret açığının artış hızı daha da yavaşladı. Ayrıca çekirdek dış ticaret açığı olarak görülen enerji ve altın hariç dış ticaret açığının 3 aylık ortalamalar bazında düşüş eğilimi devam etti. Bu durumu, 2017 yılı Ağustos ayında 2.9 milyar dolar seviyesindeki enerji ve altın hariç dış ticaret açığının bu yılın Ağustos ayında 0.2

milyar dolara gerilemesi de destekliyor. Dış ticaret açığında aylık bazdaki gerilemeye karşın verilere Ocak-Ağustos dönemi itibarıyla bakıldığında, ihracatın 2017 yılının aynı dönemine göre %5.2 artarak 108.6 milyar dolar, ithalatın %5.9 artarak 157.8 milyar dolar olduğu görülüyor. Aynı dönemde dış ticaret açığı ise %7.6 artışla 49.2 milyar dolara yükseldi. 2017 yılı Ağustos'ta %69.1 seviyesinde bulunan ihracatın ithalatı karşılama oranı bu yıl Ağustos'ta ise ithalattaki belirgin azalışın etkisiyle %83.6'ya yükseldi.

Dış ticareti verilerinin detaylarına bakıldığında, Ağustos ayı dış ticaret açığının geçen yılın aynı dönemine göre azalmasında ithalat gelişmeleri ön plana çıkıyor. İthalatta önemli paya sahip olan altın ithalatında yıllık bazda %67.2'lik sert düşüşün nedeniyle altın ticaretinin dış ticaret açığına olumsuz etkisi hafifledi. 2017 yılı Şubat ayı itibarıyla açık veren altın ticaretinin Ağustos ayında altın ithalatındaki düşüşün yanı sıra altın ihracatındaki %13.6'lık artışın da etkisiyle son 17 ayın ardından ilk kez fazla verdiği görülüyor. Böylece altın dış ticareti Ağustos ayında 80 milyon

dolar fazla verdi. Altın hariç dış ticaret açığı ise, Ağustos ayında %44 azalarak 3.2 milyar dolara geriledi. Ocak-Ağustos dönemi verilerine bakıldığında, altın hariç dış ticaret açığının yıllık bazda %4.3 artarak 43.7 milyar dolar olduğu görülüyor. Altın ticareti tarafındaki olumlu görünüme rağmen enerji ithalatının petrol fiyatlarındaki yukarı yönlü seyrin etkisiyle yükselişini sürdürdüğü görülüyor. 2017 yılı Ağustos ayında 50 dolar/varil seviyelerinde olan petrol fiyatlarının bu yılın Ağustos ayında 69 dolar/varil civarına yükselmesi nedeniyle tonaj bazında geçen yılın Ağustos ayına yakın miktarda enerji ithalatı yapılmasına rağmen fiyat bazındaki yükselişin etkisiyle enerji ithalatımız %7 arttı. Enerji hariç dış ticaret dengesinin ise, 2009 yılı Ocak ayının ardından ilk defa fazla verdiği görülüyor. Bu durumda Ağustos ayındaki uzun bayram tatili ve döviz piyasasında yaşanan yukarı yönlü sert hareketler etkili oldu. Öte yandan, 12 aylık kümülatif enerji hariç dış ticaret dengesi ise geçen yıl Ağustos ayına kıyasla %20 artışla 42.2 milyar dolar açık verdi. Yılın ikinci yarısı itibarıyla ekonomik aktivitede yaşanan yavaşlamanın etkisiyle enerji ithalatının dış ticaret açığına yaptığı olumsuz etkinin azalması söz konusu olabilir.

Sonuç olarak, Ağustos ayında ihracatta yıllık bazda bir miktar artış olurken ithalatın sert düşüş yaşamasıyla dış ticaret açığı daralmaya devam etti. Ağustos ayında hem uzun bayram tatili hem de döviz piyasasında yaşanan yukarı yönlü sert hareketlerin etkisiyle ithalatta yaşanan düşüş, dış ticaret açığının %59 azalarak 2.42 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesinde belirleyici oldu. Ağustos ayında gelişmeleri arasında en öne çıkan gelişme, enerji hariç dış ticaret dengesinin 2009 yılı Ocak ayından sonra ilk defa fazla vermesi oldu. 2017 yılı Şubat ayı itibarıyla açık veren altın ticaretinin Ağustos ayında son 17 ayın ardından ilk kez fazla vermesi olumlu bir gelişme olarak karşımıza çıkarken enerji ithalatının petrol fiyatlarındaki yukarı yönlü seyrin etkisiyle yükselişini sürdürdüğü görüldü. Tonaj bazında geçen yılın Ağustos ayına yakın miktarda enerji ithalatı yapılmasına rağmen fiyat bazındaki yükselişin etkisiyle enerji ithalatımız artmaya devam etti. Önümüzdeki dönemde petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle enerji ithalatının dış ticaret açığımız üzerindeki olumsuz etkisi devam edebilir. Enerji piyasası anaslistleri yılın son çeyreğinde ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlarının etkisiyle petrol fiyatlarının 100 dolar/varil civarına yükselebileceğini ön görüyor. Bu bağlamda, enerji ithalatı kanalıyla dış ticaret açığının daralması üzerinde baskı oluşabilir. Ancak Ağustos ayında dış ticaret açığındaki sert daralma, döviz kurlarındaki yukarı yönlü hareketlerin ve uzun bayram tatilinin etkisiyle olmasına rağmen önümüzdeki aylarda da sürebilir. Döviz kurlarındaki ve faizlerdeki sert artışlar sonrasında finansal koşullardaki sıkılaşıma nedeniyle dış ticaret açığındaki daralmanın sürmesini bekliyoruz. Altın ticaretinde yaşanan olumlu gelişmelerin de devam etmesi bu beklentimizi destekliyor. Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı Eylül ayı verileri önümüzdeki dönemde dış ticaret açığındaki daralmanın devam edebileceğini gösteriyor. Ancak enerji ithalatından kaynaklanabilecek olumsuz etki başta olmak üzere dış ticaret açığının daralmasını sınırlayabilecek faktörleri de göz önünde bulunduruyoruz.

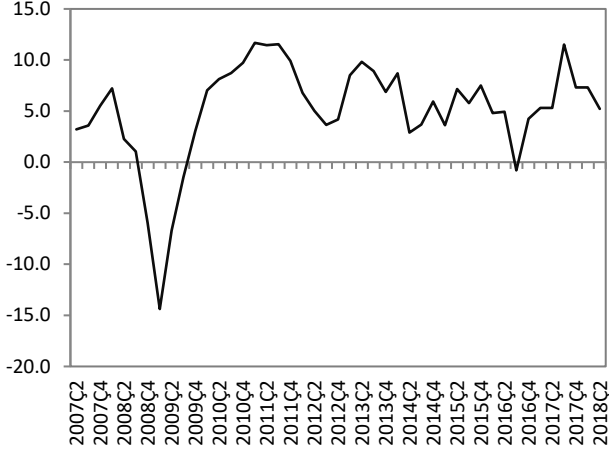
Haftalık Veri Takvimi (01-05 Ekim 2018)

Tarih	Ülke	Açıklanacak Veri	Önceki	Beklenti
1.10.2018	Türkiye	İmalat PMI (Eylül)	46.4	42.7 (Açıklandı.)
	ABD	ISM İmalat Endeksi (Eylül)	61.3	60.3
		İmalat PMI (Eylül)	55.6	--
	Euro Bölgesi	İmalat PMI (Eylül)	53.3	53.3
		İşsizlik Oranı (Ağustos)	%8.2	%8.1
	Almanya	Perakende Satışlar (Ağustos, y-y)	%0.8	%1.5
		İmalat PMI (Eylül)	53.7	53.7
	Japonya	İmalat PMI (Eylül)	52.9	--
2.10.2018	Euro Bölgesi	ÜFE (Ağustos, y-y)	%4	%3.8
	Japonya	Tüketici Güven Endeksi (Eylül)	43.3	43.1
3.10.2018	Türkiye	TÜFE (Eylül, y-y)	%2.30	%3.68
		ÜFE (Eylül, y-y)	%6.60	--
	ABD	ISM Hizmet Endeksi (Eylül)	58.5	58
		Hizmet PMI (Eylül)	52.9	--
		ADP Özel İstihdam (Eylül)	163 bin kişi	185 bin kişi
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Ağustos, y-y)	%1.1	%1.6
		Hizmet PMI (Eylül)	54.7	54.7
	Almanya	Hizmet PMI (Eylül)	56.5	56.5
	Japonya	Hizmet PMI (Eylül)	51.5	--
	4.10.2018	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Eylül)	64.82
	ABD	Dayanıklı Mal Siparişleri (Ağustos)	%4.5	--
		Fabrika Siparişleri (Ağustos)	-%0.8	%1
		Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları (Eylül)	214 bin kişi	--
5.10.2018	Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (Eylül)	-3.7 milyar TL	--
	ABD	Tarımdışı İstihdam (Eylül)	201 bin kişi	188 bin kişi
		İşsizlik Oranı (Eylül)	%3.9	%3.8
		Ortalama Saatlik Kazançlar (Eylül)	%2.9	%2.8
	Almanya	ÜFE (Ağustos, y-y)	3%	3%
		Fabrika Siparişleri (Ağustos)	-%0.9	-%4
	Japonya	Öncü Göstergeler Endeksi (Ağustos, öncül)	103.9	104.2

TÜRKİYE

Türkiye Büyüme Oranı

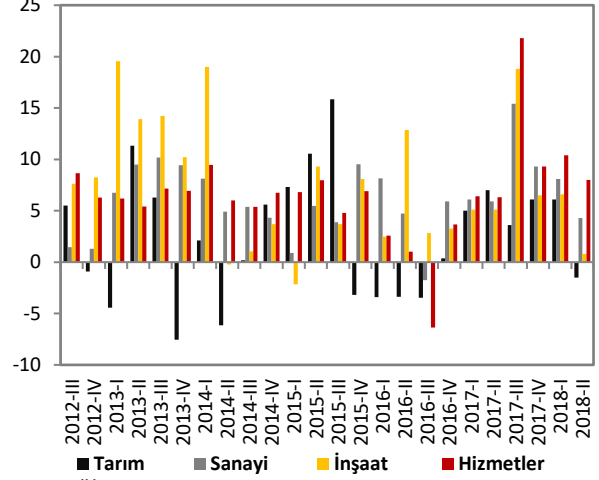
Reel GSYH (y-y, %)

Kaynak:TÜİK

Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

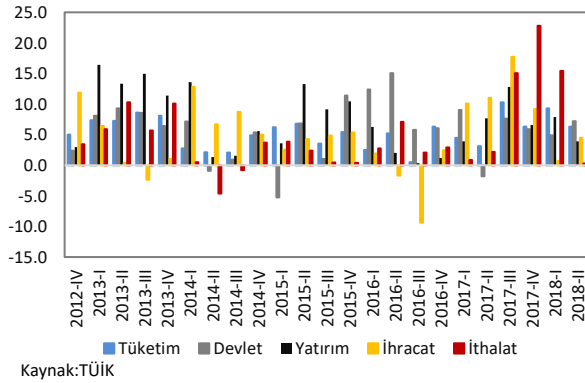
Sektörel Büyüme Hızları (y-y, %)

Kaynak:TÜİK

Harcama Bileşenlerinin Büyüme Hızları (y-y, %)

Harcama Bileşenleri Büyüme Hızları (%)

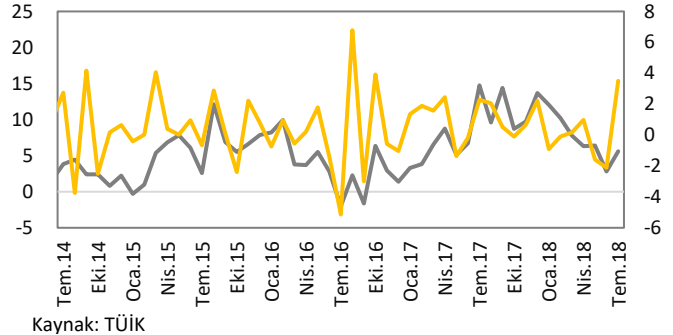

Kaynak:TÜİK

Sanayi Üretim Endeksi

Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %)

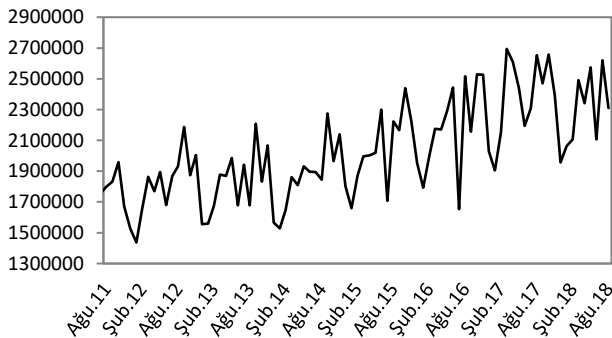
Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi (a-a, %) (Sağ Eksen)

Kaynak: TÜİK

Beyaz Eşya Üretimi

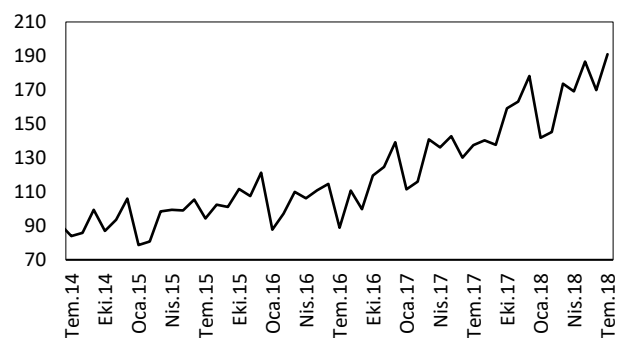
Beyaz Eşya Üretimi (Adet)

Kaynak:Hazine Müsteşarlığı

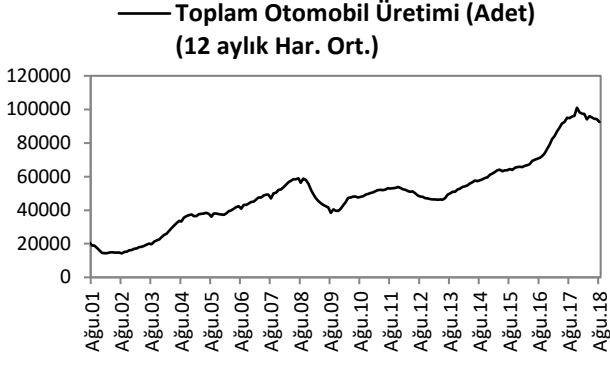
Sanayi Ciro Endeksi

Aylık Sanayi Ciro Endeksi (2015=100)

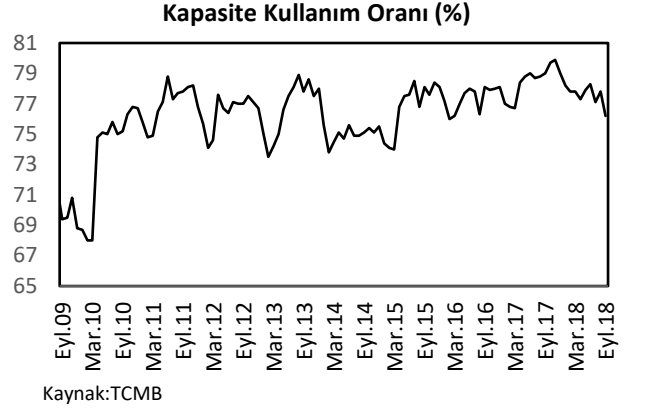
Kaynak: TÜİK

Toplam Otomobil Üretimi

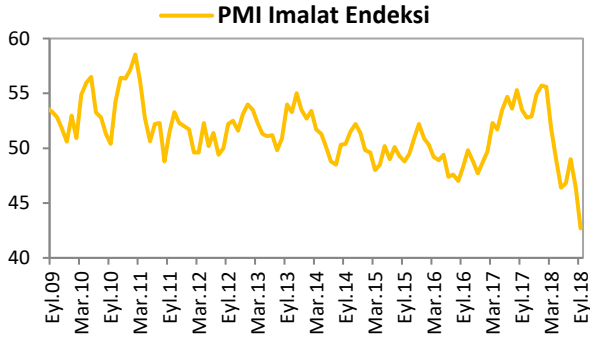
Kaynak: OSD, VakıfBank

Kapasite Kullanım Oranı

Kaynak: TCMB

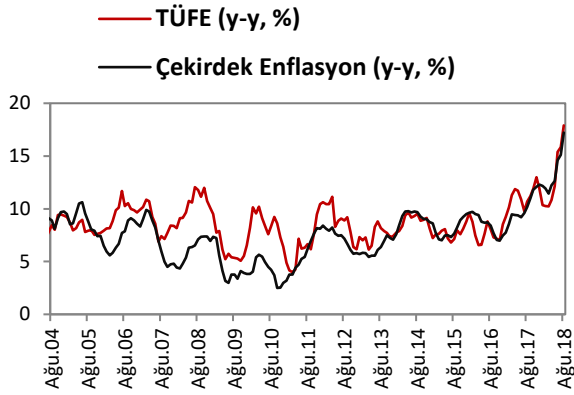
PMI Endeksi

Kaynak: Reuters

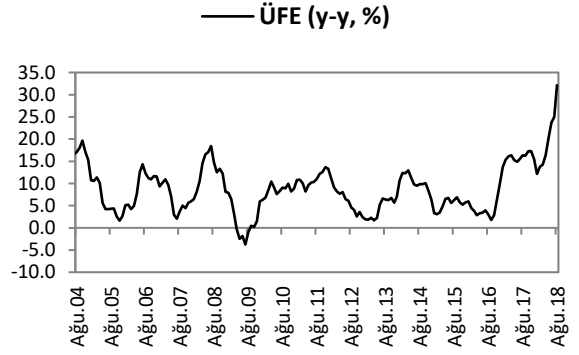
ENFLASYON GÖSTERGELERİ

TÜFE ve Çekirdek Enflasyon

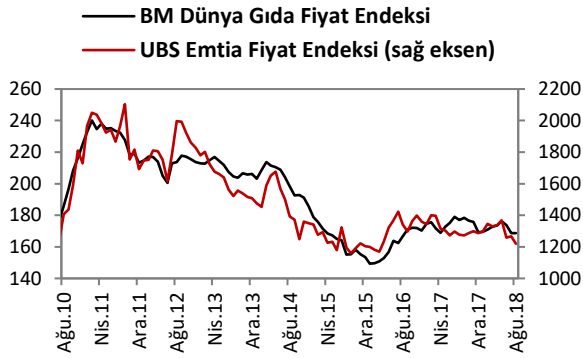
Kaynak: TCMB

ÜFE

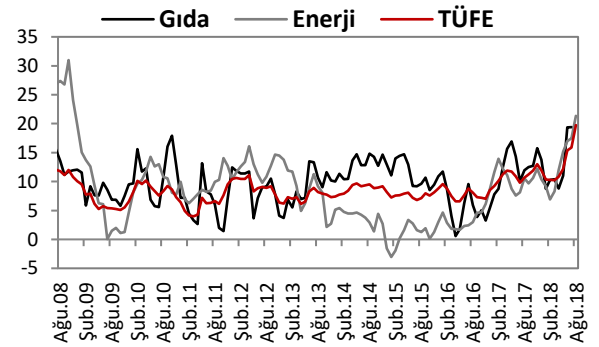
Kaynak: TCMB

Dünya Gıda ve Emtia Fiyat Endeksi

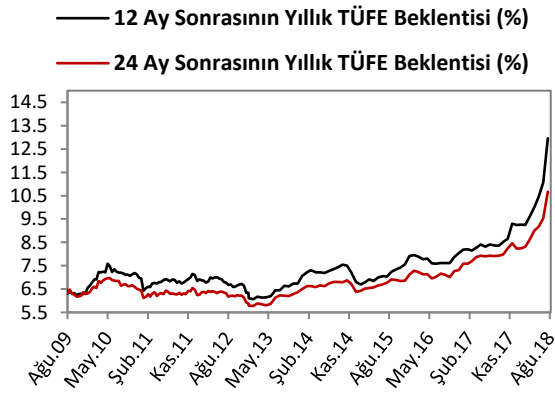
Kaynak: Bloomberg

Gıda ve Enerji Enflasyonu (y-y, %)

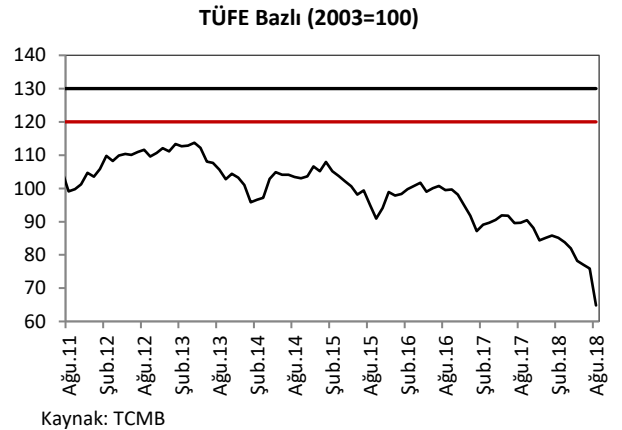
Kaynak: TCMB

Enflasyon Beklentileri

Kaynak: TCMB

Reel Efektif Döviz Kuru

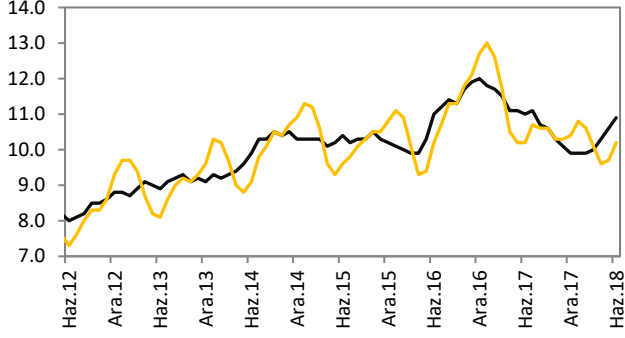

Kaynak: TCMB

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşsizlik Oranı

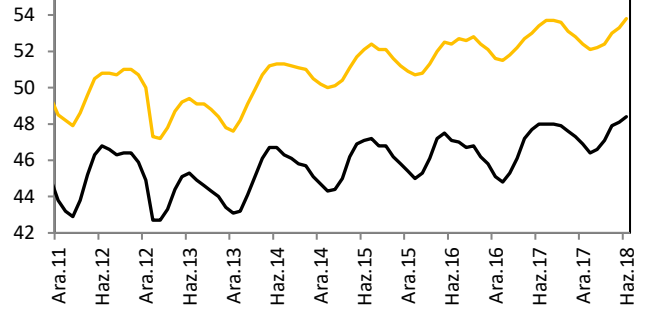
— Mevsimsellikten Arındırılmış İşsizlik Oranı (%)
— İşsizlik Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

İşgücüne Katılım Oranı

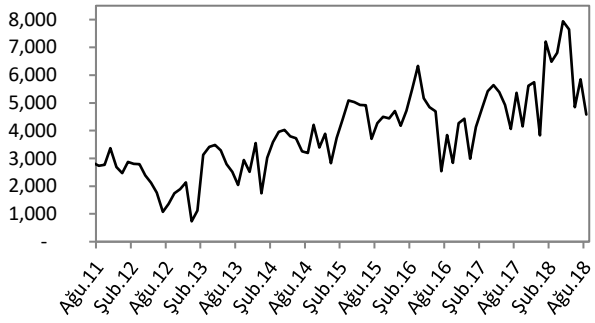
— İşgücüne Katılma Oranı (%)
— İstihdam Oranı (%)

Kaynak: TÜİK

Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı

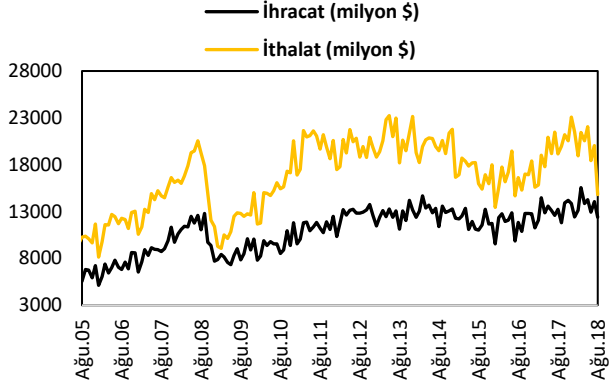
— Kurulan-Kapanan Şirket Sayısı (Adet)

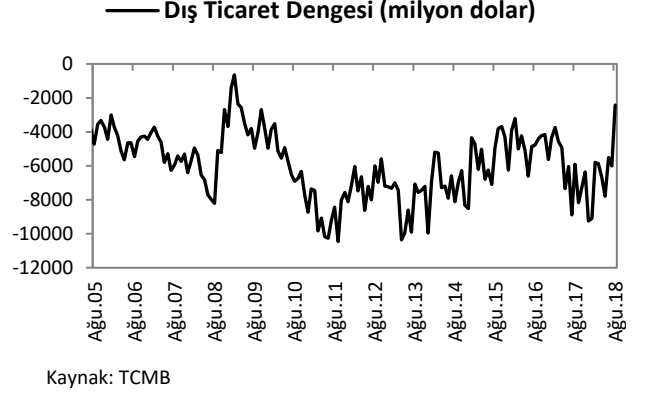
Kaynak: TOBB

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

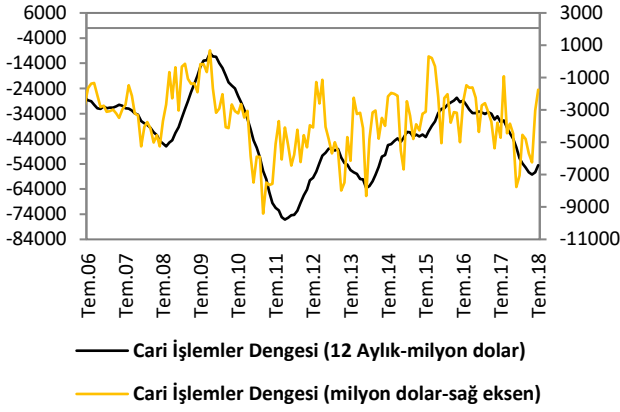
İthalat-İhracat

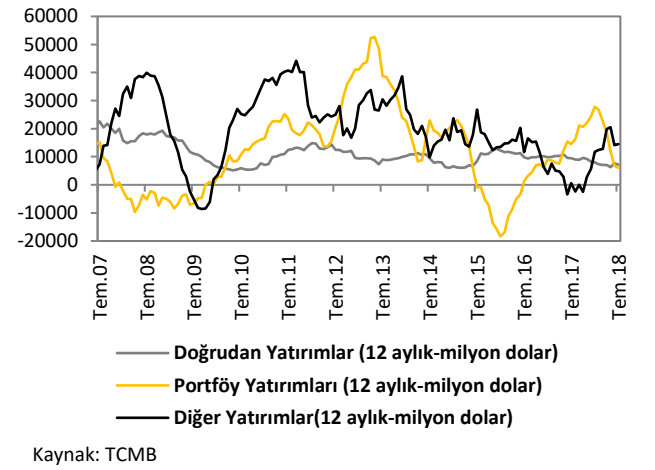
Dış Ticaret Dengesi

Cari İşlemler Dengesi

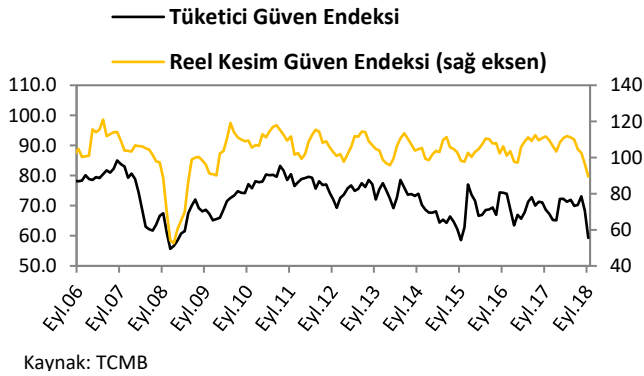

Sermaye ve Finans Hesabı

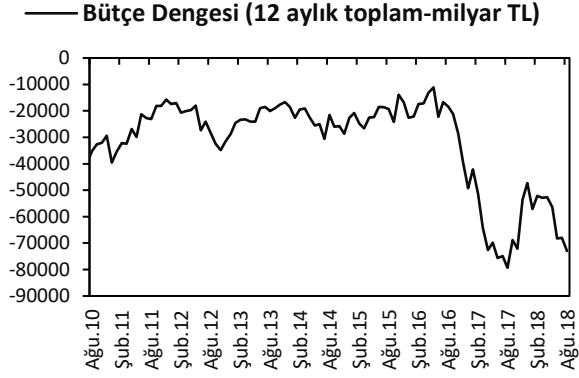
TÜKETİM GÖSTERGELERİ

Tüketici Güveni ve Reel Kesim Güveni

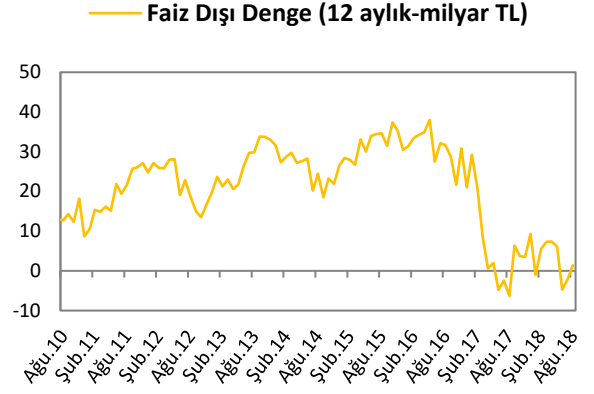
KAMU MALİYESİ GÖSTERGELERİ

Bütçe Dengesi

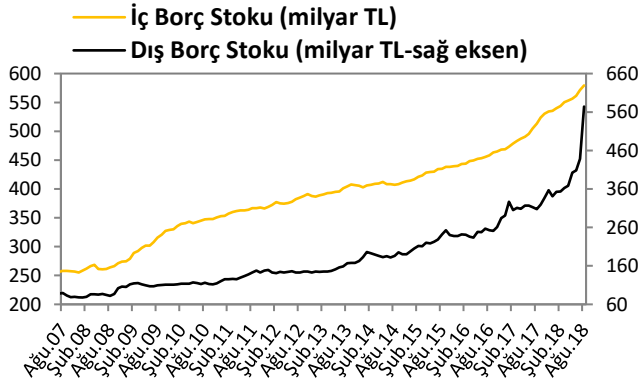
Kaynak: TCMB

Faiz Dışı Denge

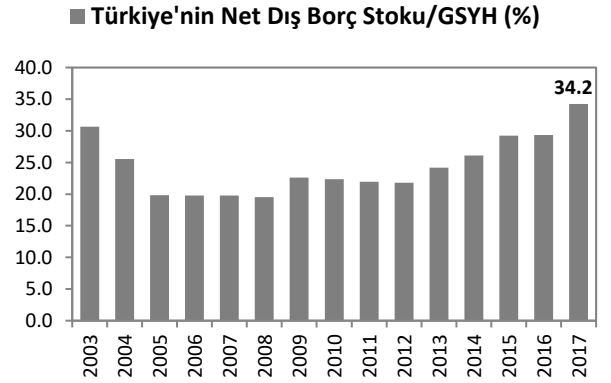
Kaynak:TCMB

İç ve Dış Borç Stoku

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

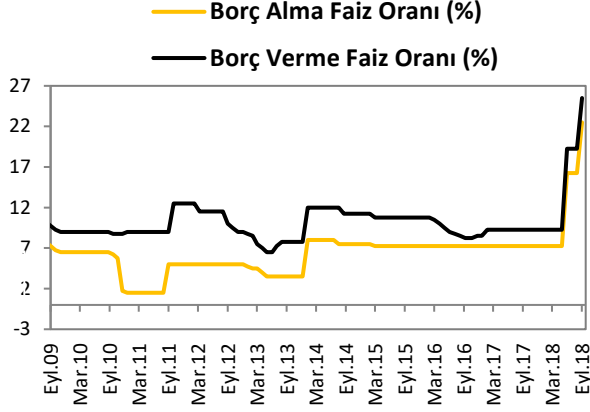
Türkiye'nin Net Dış Borç Stoku

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı, TÜİK

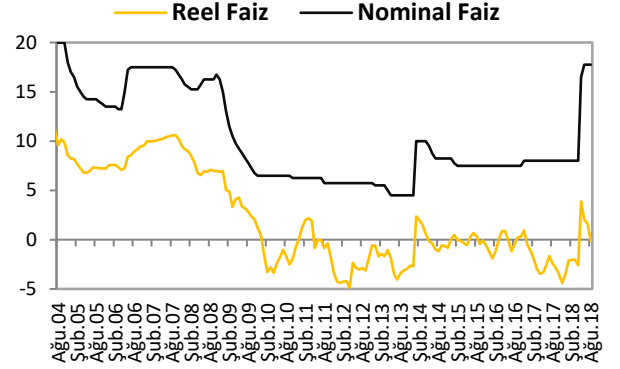
LİKİDİTE GÖSTERGELERİ

TCMB Faiz Oranı

Kaynak:TCMB

Reel ve Nominal Faiz

Kaynak:TCMB, VakıfBank

Dünya Piyasalarında Son Açıklanan Ekonomik Göstergeler

	Reel Büyüme (y-y,%)	Enflasyon (y-y,%)	Cari Denge/GSYH (%)*	Merkez Bankası Faiz Oranı (%)	Tüketici Güven Endeksi
ABD	2.90	2.70	-2.43**	2.25	138.40
Euro Bölgesi	2.10	2.10	3.42**	0.00	-2.90
Almanya	2.00	2.20	8.05	0.00	104.00
Fransa	1.70	2.50	-1.42	0.00	-13.40
İtalya	1.38	1.60	2.71**	0.00	116.00
Macaristan	4.80	3.40	3.58	0.90	-8.30
Portekiz	2.30	1.80	0.46	0.00	-1.50
İspanya	2.50	2.20	1.92**	0.00	-8.00
Yunanistan	1.80	0.90	-0.82	0.00	-44.90
İngiltere	1.20	2.70	-4.07	0.75	-9.00
Japonya	1.30	1.30	4.01	0.10	43.30
Çin	6.70	2.30	1.37	4.35	119.70
Rusya	1.90	3.10	2.64	14.00	--
Hindistan	5.30	5.61	-1.96	6.25	--
Brezilya	1.03	4.19	-0.48	6.50	105.90
G.Afrika	0.40	4.90	-3.26**	6.50	22.00
Türkiye	5.20	17.90	-5.46	24.00	59.32

Kaynak: Bloomberg. *Cari denge verileri IMF'den alınmaktadır ve 2017 yılı verileridir. **2016 verileridir.

Türkiye Makro Ekonomik Görünüm

Reel Ekonomi					
	GSYH (Cari Fiyatlarla, milyon TL)	GSYH Büyüme Oranı (zincirleşmiş hacim endeksi, y-y, %)	İşsizlik Oranı (%)	Sanayi Üretim Endeksi (y-y, %) (takvim etkisinden arındırılmış)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
2016	2,608,526	3.2	10.9	1.6	78.1
2017	3,106,537	7.4	10.9	8.7	79
Son Yayınlanan	884,004 (2018Ç2)	5.2 (2018Ç2)	10.2 (Haziran)	5.6 (Temmuz)	77.8 (Ağustos)
Fiyat Gelişmeleri					
	TÜFE	Çekirdek TÜFE	Yİ - ÜFE		
2016	8.53	7.48	9.94		
2017	11.92	12.3	15.47		
2018 (Ağustos, y-y, %)	17.90	17.22	32.13		
Parasal Göstergeler (Milyon TL)					
	M1	M2	M3	Emisyon	TCMB Brüt Döviz Rezervleri (Milyon \$)
2016	382,351	1,624,675	1,450,682	111,762	92,050
2017	449,632	1,720,007	1,675,831	119,198	84,110
Son Yayınlanan (21.09.2018)	568,285	2,074,005	2,125,633	144,304	66,349
Faiz Oranları					
	TCMB O/N (Borç Alma)	TCMB O/N (Borç Verme)	TCMB Haftalık Repo	TRLIBOR O/N	
2016	7.25	8.50	7.5	9.03	
2017	7.25	9.25	8	13.38	
Son Yayınlanan (28.09.2018)	22.50	25.50	24.00	25.20	
Mal Ticareti ve Cari Denge (Milyar \$)					
	Cari İşlemler Dengesi	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Dengesi	
2016	-33.1	198.6	142.5	-56.1	
2017	-47.4	233.8	157.0	-76.8	
Son Yayınlanan	-2.97 (Haziran)	14.8 (Ağustos)	12.4 (Ağustos)	-2.4 (Ağustos)	
Borç Stoku Göstergeleri (Milyar TL)					
	Merkezi Yön. İç Borç Stoku	Merkezi Yön. Dış Borç Stoku	Kamu Net Borç Stoku		
2016	468.6	291.3	219.2		
2017	563.4	341.0	262.2		
Son Yayınlanan	579.5 (Ağustos)	574.1 (Ağustos)	271.6 (2018Ç1)		
Kamu Maliyesi (Milyar TL)					
	Bütçe Giderleri	Bütçe Gelirleri	Bütçe Dengesi	Faiz Dışı Denge	
2016	52	44.1	-7.9	-5.7	
2017	57.7	43.9	-13.7	-12.5	
2018 (Ağustos)	70.3	76.1	-5.8	2.5	
Rasyolar (%)					
	Bütçe Açığı/GSYH	Brüt Dış Borç Stoku/GSYH	Cari Açık/GSYH		
	2.0 (2018 Ç2)	52.9 (2018 Ç1)	6.5 (2018 Ç2)		
	GSYH (yıllık, %)	TÜFE (y-y, %)	Cari Açık (yıllık, milyar \$)	İşsizlik (%)	
2018 Beklentilerimiz	3.80	20.80	--	11.3	

Cem Erođlu	Müdü	cem.eroglu@vakifbank.com.tr	0216-724 30 80
Fatma Özlem Kanbur	Müdü Yardımcısı	fatmaozlem.kanbur@vakifbank.com.tr	0216-724 30 83
Naime Dođan Eriř	Uzman	naimedogan.eris@vakifbank.com.tr	0216-724 30 82
Bilge Pekçađlayan	Uzman	bilge.pekcaglayan@vakifbank.com.tr	0216-724 30 84
Elif Engin	Uzman	elif.engin@vakifbank.com.tr	0216-724 30 85
Sinem Ulusoy Kasap	Uzman	sinemulusoy.kasap@vakifbank.com.tr	0216-724 30 86
Pınar Cansu Akargöl	Uzman Yardımcısı	pincarcansu.akargol@vakifbank.com.tr	0216-724 30 87

Bu rapor Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan sağlanan bilgiler kullanılarak hazırlanmıştır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu bilgi ve verilerin doğruluğu hakkında herhangi bir garanti vermemekte ve bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan dolayı sorumluluk kabul etmemektedir. Bu rapor sadece bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup, hişbir konuda yatırım önerisi olarak yorumlanmamalıdır. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. bu raporda yer alan bilgilerde daha önceden bilgilendirme yapmaksızın kısmen veya tamamen değişiklik yapma hakkına sahiptir.